

ĶEKAVAS NOVADA DOME

Gaismas iela 19 k-9-1, Ķekava, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-2123
tālrunis 67935803, fakss 67935819, e-pasts: novads@kekava.lv

SĒDES PROTOKOLA PIELIKUMS Nr. 9.

2015.gada 10.decembris

protokols Nr. 33.

LĒMUMS

1.§ 10.

Par SIA „ODIS FOOD” zaudējumu atlīdzinājuma iesnieguma noraidīšanu

Izskatot SIA „ODIS FOOD”, reģistrācijas Nr.40103420121, juridiskā adrese: Steigas iela 42A, Ogresgals, Ogres novads, LV-5041, iesniegumu (reģistrēts pašvaldībā 2015.gada 16.novembrī ar Nr.1-6/15/5864) par zaudējumu atlīdzinājumu, **konstatēts:**

I

1. SIA „ODIS FOOD” (turpmāk – Iesniedzēja) ir vērsusies Ķekavas novada pašvaldībā ar iesniegumu, kas nosūtīts elektroniski 2015.gada 13.novembrī plkst.23.27, par mantisko zaudējumu 6943,61 EUR apmērā atlīdzināšanu, kas esot radies sakarā ar Ķekavas novada pašvaldības Iepirkumu komisijas rīcību. Iesniedzējs norāda, ka Iepirkumu komisija prettiesiski ar 2013.gada 4.novembra lēmumu nav piešķirusi līguma slēgšanas tiesības Iesniedzējai, jo piemērojusi piedāvājuma vērtēšanas algoritmus, kas nebija iekļauti iepirkuma procedūras nolikumā. Lēmuma prettiesiskums pamatots ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 13.novembra spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420525313, kas stājies spēkā.
2. Administratīvā lieta Nr.A420525313 tiesā tika ierosināta 2015.gada 8.janvārī sakarā ar Iesniedzējas pieteikumu par Iepirkumu komisijas lēmuma iepirkuma procedūrā “Ziemassvētku paciņu iegāde” (identifikācijas Nr.ĶND/2013/32) atzīšanu par prettiesisku. Iepirkumu komisija, novērtējot saņemtos pretendentu piedāvājumus, bija pieņēmusi lēmumu noslēgt līgumu ar SIA “Ažiņa komercfirma “Markets””, kuras piedāvājums komisijas ieskatā saņēma visaugstāko vērtējumu.
3. Sprieduma motīvu daļā tiesa norādījusi, ka iepirkuma nolikums paredz izvēlēties saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu, izvirzot trīs kritērijus: cena, sortiments, iepakojuma atbilstība Ziemassvētku tematikai. Pirmajā kritērijā komisija pamatoti saskaņā ar definēto formulu aprēķinājusi Iesniedzējas iegūto punktu skaitu – 41,81. Otrā kritērija vērtējumā Iesniedzēja saņem 30 punktus, jo iesniegusi visplašāko šokolādes konfekšu sortimentu. Trešā kritērija vērtējumā Iesniedzēja ir saņēmusi maksimālo punktu skaitu, proti, 10, lai gan arī šajā gadījumā nav norādīta kritērija vērtēšanas formula (sk.sprieduma 6.3.apakšpunktu). Lietā pastāvēja strīds par pārējo pretendentu saņemto punktu skaitu. Ņemot vērā to, ka iepirkuma nolikumā netika norādīta konkrēta formula, pēc kuras aprēķināmi punkti, Iesniedzējas ieskatā pārējie pretendenti varēja saņemt vienīgi 0 punktus, nevis Iepirkumu komisijas aprēķinātos punktus (sk.sprieduma 6.2.apakšpunktu).
4. No minētā tiesa secinājusi, ka Iepirkumu komisijas 2013.gada 4.novembra lēmums atzīstams par prettiesisku, jo iepirkumu procedūras dokumentācija neietvēra skaidrus un nepārprotamus vērtēšanas kritērijus, kas veido iestādes lēmuma pamatojumu. Tādējādi šajā gadījumā netika nodrošināta iepirkumu procedūras tiesiskā noteiktība, kas ietekmē pretendenta piedāvājuma veidošanu.

II

5. Latvijas Republikas Satversmes 92.panta trešais teikums ikvienam garantē *tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā*. Šī norma ietver vispārēju garantiju, proti, ja valsts pārkāpusi privātpersonas tiesības, tad privātpersonai ir tiesības uz atlīdzinājumu. Personas tiesības uz atlīdzinājumu administratīvajā procesā vispārīgi noteiktas Administratīvā procesa likuma 92.pantā (*ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību*). Šo tiesību īstenošanu administratīvajā procesā detalizē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums, tostarp arī nodarītā mantiskā zaudējuma gadījumā.
6. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmo daļu mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Ar jēdzienu *zaudējums* tiek saprasts jebkāds mantas samazinājums, zudums vai bojājums, kā arī peļņas atrāvums, papildu izdevumi un cita mantiski novērtējama tiesību aizskāruma sekas.¹ Mantiski novērtējams pametums var būt divējāds: a) cietušā tagadējās mantas samazinājums un b) viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Abos gadījumos ir runa par interesi, saprotot ar to starpību starp cietušā iepriekšējo un vēlāko mantisko stāvokli, ja tas izriet no parādnieka darbības vai bezdarbības neizpildīšanās.² Tādējādi, tā kā zaudējumiem ir mantisks raksturs, bet to esība un apmērs konkrēti nosakāms, to atlīdzības uzdevums ir pēc iespējas atjaunot tādu personas mantas stāvokli, kāds tas būtu, ja tiesību aizskārums nebūtu noticis. Citiem vārdiem, atlīdzinājuma uzdevums ir atgriezt personai tās mantas pametumu, atlīdzinot to ar kompensāciju naudā vai citā mantiskā vērtībā.³
7. Atbilstoši likuma 5.panta pirmajai daļai cietušais ir tāda privātpersona, attiecībā uz kuru izdots prettiesisks administratīvais akts. Turklāt minētā likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarītajām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju, un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas.
8. Tātad izskatāmajā lietā primāri ir jānoskaidro, vai Iepirkumu komisijas 2013.gada 4.novembra lēmums, kuru tiesa atzinusi par prettiesisku, radījis un noteicis Iesniedzēja norādīto materiālo zaudējumu iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis zaudējumus norādītajā apmērā. Lai gan Iesniedzēja nav precīzi norādījusi, kāda veida mantiskais pametums ir iestājies, pašvaldība no iesniegumā norādītā secina, ka Iesniedzēja ir vēlējusies atgūt peļņu, kas, iespējams, tiktu saņemta, ja pašvaldības Iepirkumu komisija rīkotos tiesiski, un Iesniedzēja iepirkuma procedūrā “Ziemassvētku paciņu iegāde” (identifikācijas Nr.ĶND/2013/32) būtu ieguvusi tiesības noslēgt līgumu.
9. Šajā gadījumā svarīgi uzsvērt, ka saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta otro daļu neiegūto peļņu ņem vērā tad, ja, aprēķinot mantisko zaudējumu, cietušais spēj pierādīt, ka notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu gūta. Tāpat Publisko iepirkumu likuma 85.⁴ panta otrā daļa noteic, ka pierādīšanas pienākums par šādu zaudējumu esamību un atlīdzinājuma apmēru gulstas uz pieteicēju.

¹ Torgāns K. Saistību tiesības. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014., 208.lpp.

² Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības. Saistību tiesības. Rīga: Latvijas Juristu biedrība, 1996., 141.lpp.

³ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 30.aprīļa spriedums lietā SKA-17/2014.

III

10. Pašvaldības domes ieskatā konkrētajā gadījumā jāņem vērā iepirkumu procedūras īpatnības un, proti, Publisko iepirkumu likuma 38.panta otrā daļa paredz pasūtītāja subjektīvās tiesības jebkurā brīdī pārtraukt iepirkuma procedūru, ja tam ir objektīvs pamatojums. Par šādu pamatojumu var kalpot, piemēram, atvēlēto budžeta līdzekļu nepietiekamība un citi objektīvi apstākļi. Līdz ar to pretendents nevar tiesiski paļauties uz garantētu peļņu iepirkuma procedūrā, jo viens no galvenajiem publiskā iepirkuma mērķiem ir pasūtītāja riska samazināšana un valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvas izmantošanas nodrošināšana (Publisko iepirkumu likuma 2.panta 3.punkts), nevis pretendenta peļņas gūšana.
11. Izskatāmajā lietā jāņem vērā, ka Iepirkumu komisija pieņēma lēmumu noslēgt līgumu par 11 100 LVL bez PVN ar SIA "Ažiņa komercfirma "Markets"", kuras piedāvājums bija būtiski lētāks par Iesniedzējas piedāvāto cenu 15 930 LVL bez PVN (Iesniedzējas piedāvājuma kopējā cena ar PVN ir 19 275,30 LVL). Pat gadījumā, ja Iesniedzēja tiktu atzīta par personu, ar kuru slēdzams piegādes līgums, pašvaldībai iepirkuma procedūru nāktos pārtraukt, jo minētā summa būtiski pārsniedza tobrīd budžetā atvēlētos līdzekļus, t.i., 17 000 LVL.
12. Saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu cietušajam zaudējumu novēršanai jāveic tādi pasākumi, kas attiecīgajos apstākļos ir saprātīgi. Tiesību aizskārējs var prasīt atlīdzināmo zaudējumu apmēra samazinājumu tādā apmērā, kādā cietušais, ievērojot pienācīgu rūpību, varēja zaudējumus novērst, izņemot gadījumu, kad tiesību aizskārums izdarīts ļaunā nolūkā. Cietušajam ir tiesības prasīt to zaudējumu atlīdzību, no kuriem tam nav bijis iespējams izvairīties, veicot šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus. Tāpat arī Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 10.panta pirmā daļa noteic, ka cietušais nav tiesīgs pilnīgi vai daļēji saņemt zaudējuma atlīdzinājumu, ja viņš nav, izmantojot savas zināšanas, spējas un praktiskās iespējas, darījis visu iespējamo, lai zaudējumu novērstu vai samazinātu. Šajā gadījumā Iesniedzējam kā profesionālam komersantam bija jāizmanto savas zināšanas un iespējas, lai nepieļautu zaudējumu iestāšanos, kas, acīmredzot, netika izdarīts.
13. Bez tam uzsverams, ka lietā nav neviena pierādījuma par faktisko zaudējumu apmēru un tā rašanās apstākļiem. Proti, nav iesniegtas konkrētas vienošanās ar komersantiem vai citi administratīvajā procesā pieļaujami pierādījumi, kas apliecinātu Iesniedzēja iespējas izpildīt iepirkuma līgumā noteiktās saistības. Tāpat iesniegums nesatur nekādas norādes uz to pamatumu, kas Iesniedzēja ieskatā ir iestājies sakarā ar iespējamo peļņas atrāvumu. Šāds apgalvojums izriet no tā, ka komersanta peļņu publiskajā iepirkumā 30,63 procentu apmērā $((6943,61 \times 0,702804) \times 100\%: 15930)$ nevar uzskatīt par samērīgu. Pie šādiem apstākļiem zaudējuma atlīdzinājuma pieprasīšanai nav tiesiska pamata un iesniegums par materiālā zaudējuma atlīdzību 6943,61 EUR apmērā ir noraidāms.

Pamatojoties uz

- Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 19.panta piekto daļu (*lēmējinstāde mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē zaudējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu un pieņem lēmumu par zaudējuma atlīdzinājuma piešķiršanu un atlīdzinājuma apmēru vai arī par iesnieguma noraidīšanu*),
- kā arī ņemot vērā Ķekavas novada domes Finanšu komitejas 2015.gada 7.decembra atzinumu,

Atklāti balsojot

ar 11 balsīm „Par” (Arnte, Ceļmalnieks, Damlics, Geks, Jurķis, Keisters, Krūmiņš, Ozoliņa, Pihtovs, Variks, Volkovičs), „Pret” – nav,

„Atturas” – 4 (Adats, Leišavnieks, Malinauskas, Vītols),

„Nepiedalās” – 1 (Danileviča),

Ķekavas novada dome NOLEMJ:

1. SIA „ODIS FOOD”, reģistrācijas Nr.40103420121, iesniegumu par materiālā zaudējuma atlīdzinājumu 6943,61 EUR apmērā noraidīt pilnībā.
2. Uzdot Ķekavas novada pašvaldības Administratīvajai daļai šī lēmuma izrakstu nosūtīt SIA „ODIS FOOD” ar ierakstītu pasta sūtījumu uz adresi: Steigas iela 42A, Ogresgals, Ogres novads, LV-5041.

Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Ja rakstveida administratīvo aktu sūta pa pastu, uzskatāms, ka administratīvais akts adresātam paziņots septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā. Administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgas tiesu namā Baldones ielā 1A, Rīgā, LV-1007, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Sēdes vadītājs:

A.Damlics